

SILVIA ANTALÍKOVÁ



náš milý
SYNÁČIK

Náš milý synáček

Silvia Antalíková

Náš milý synáček

slovart

Text © Silvia Antalíková 2018
Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o.,
Bratislava 2018

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať ani šíriť v nijakej forme ani nijakými prostriedkami, či už elektronickými, alebo mechanickými, vo forme fotokópií či nahrávok, respektíve prostredníctvom súčasného alebo budúceho informačného systému a podobne bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

ISBN 978-80-556-3498-2

1.

– Vlastne, veď ty máš aj otca! – napadlo mi veľmi logicky pri pohľade na syna, ktorého opäť, zas a znova, už ani neviem po koľký raz priviedli policajti.

Už som nekričala. Neplakala. Nevyhrážala sa. Už som nemala ani zvyšky posledných síl, minuli sa. Tragicky zahynuli. Alebo spáchali spoločne rituálnu samovraždu. Náladu mi zrazu ktosi prudko zmrazil na minimum, na bod, v ktorom už nevnímate vôbec nič. Ani hlbokú bolesť, ani nekonečnú zlosť, ktorou by sa čisto teoreticky mohla zo mňa táto ponurá energia ako z vodovodného kohútika vyplaviť von.

Prestalo ma baviť predvádzať pravidelné divadelné predstavenie susedom postávajúcim za dverami svojich sivých skrýš a brlohov. Spestrovať im ich nudné nezáživné životy tým mojím – mimoriadne pes-trým. Vždy zvedavo – a ešte si aj mysleli, že nenápadne – natŕčali uši, oči a ešte neviem aké iné zmyslové orgány. Tuším aj teraz bolo veľmi zreteľne a jasne počuť, ako v povetrí svojimi senzormi zachytávali aké-

koľvek slovíčka, prípadne len ich náznaky a útržky z tohto pre nich mimoriadne zábavného práve sa odohrávajúceho rozhovoru.

Táto veta sa vo mne objavila prudko, náhle a prišla v úplnom absolútnom tichom lahodnom pokoji, v akom som sa už veľmi, veľmi dlho nenachádzala. Jasné ako facka, ktorá mi znenazdania – tvrdo a bez najmenšieho upozornenia – pristála na líci a prebrala ma k životu. Prečo mi to nenapadlo skôr?! To priam zázračné bezvetrie v sebe som si po dlhých rokoch skôr zlého poveternostného počasia a nie toho pekného slnečného náležite vychutnávala a túžila v ňom ostať večne. Navždy. Nikdy sa už nevrátiť.

Možno to bol impulz z vesmíru, na ktorý som tak dlho a márne čakala. Čakala, už som aj prestávala dúfať a mať nádej v nejaké reálne a ešte aj pozitívne riešenie. Ale, aha, napokon, ono predsa len prišlo. Nezablúdilo. Aj napriek tomu, že sme neboli v romantickom filme, ale v reálnom živote. Áno, vždy príde, len niekedy to chvíľku trvá. Niekedy sekundy, minúty, hodiny, dni, týždne a mesiace. U mňa to trvalo roky. Čakala som nekonečných predĺhých šesťnásť rokov. Ale napokon, oplatil sa. Vnuknutie. Ako keby ma niekto posotil, až ma myklo.

Zacítila som závan čerstvého vzduchu nielen na svojom červenom líci s otláčenými prstami, ale i v duši, vo svojom živote. Ako keby niekto otvoril

okno a dnu vpustil čerstvý životodarný kyslík. Zhlboka a radostne som sa nadýchla. Zazdalo sa mi, že som doteraz ani nežila, iba tak potichučky živorila. Týmto nádychom sa všetky negatívne energie rozplynuli a aktivovala som zrazu v sebe nový, novučičký, už len a len pozitívny život. Ako keď v pôrodnici prvýkrát zaplače dieťa. Nádej. Šanca. Príležitosť. Svet veľkých možností.

Voľakedy som neraz nahlas i v duchu plakala, ale teraz som už s radosťou, pokorou, zvedavosťou a nadšením netrpezlivo čakala, čo všetko pekné a dobré mi konečne život prinesie. Už bolo načase pomaly a isto prísť k tomuto poznaniu. Či rozhodnutiu, pretože to všetko odžité bola pravdepodobne tak trochu aj moja voľba. Škola života, lekcie, ktoré ma mali niečomu naučiť. Ale nie veľmi som tomu rozumela. Môj životný učiteľ hovoril v hádankách, hádzal mi aktívne polená pod nohy a čakal.

Minulosť zabalím do papierovej škatule, niekam ju odložím a zámerne zabudnem kam. Nie, nebudem už žiť tak ako doteraz. Stačilo! Snímam svoje okovy, ťažké ako stokilové závažia, balvany, ktoré som si kedysi sama dobrovoľne nasadila.

Celý môj život zrazu tvoril veľmi logický a čistý, čerstvo vydezinfikovaný celok. Nikdy som to nevidela takto ucelene. Poskladané puzzle. Konečne všetky dieliky zapadli do seba.

– Ďakujem, – povedala som smerom k policajtom, ale patrilo to tmavej oblohe.

Syn sa na mňa s dôverou zvalil, už sme to mali za posledné veľmi rušné obdobie dobre nacvičené. Šupla som ho na sedačku v obývačke, odkiaľ sa na mňa pripito usmieval. Aspoň on sa zabával celkom dobre, ak si odmyslím susedov postávajúcich za nenápadnými stenami. O chvíľku v bezpečí domova spokojne, pokojne a tvrdo zaspal. Tak ako vždy.

Myšlienky ma ešte posunuli na sedačku, aby som ich v rýchlosti ako-tak upratala a zvažila si, či robím dobre, alebo nie. Pobehovali kade-tade ako útočné krvilačné vyhladované komáre. Zabodávali mi do tela pichľavé ostré ciciaky a pili, pili, smädne pili. Išlo im o posledné minúty života. Zaháňala som sa okolo seba, ale nepomáhalo to. Bolo ich veľa, celý roj. Na tele mi ostávali veľké navreté pupáky. Svrbelo ma celé telo, v ušiach som počula ich zúrivý bzukot.

Mala som veľmi dobre vryté a hlboko uložené v pamäti – v tom šuplíku s nápisom Nezabudnuteľné – že som určite asi tá najhoršia matka na svete. Hľadala som chyby v sebe, veď v kom inom som ich mala hľadať, keď som bola na všetko sama? Obviňovala som sa za to, že som nezvládla výchovu svojho jediného dieťaťa. Že som zlyhala na celej čiare. Milovala som ho, dávala som mu všetko, čo som mala a mohla, tak ako každá iná mama. Ale on bol ako vre-

ce čertov, čím bol starší, tým viac neposlušný, spurný, zlý.

Pred očami mi zasvietil nápis: Koniec. Rozhodnuté! Zobrala som zo skrine veľkú cestovnú tašku. Tmavomodrú. Potom som ju vymenila za menšiu. Červenú. Začala som do nej hádzať niekoľko kúskov jeho oblečenia. Vyberala som novšie, krajšie a neopotrebovanejšie kusy. Nie veľa, lebo: niekedy menej je viac. Vzala som do ruky mobil a začala som hľadať meno a číslo, ktoré som už dlhé roky nevytočila. Možno už má iné číslo. Ale možno ani nie.

Telefón vyzváňal, vyzváňal. Dotyčný, ktorému patrilo, dlho neveriacky pozeral na meno, ktoré sa na displeji zjavilo.

– Ahoj, – ozval sa napokon potichu a nesmelo príjemný mužský hlas.

Na konci tej neviditeľnej virtuálnej dráhy medzi nami som videla jeho prekvapené vypúlené oči. Tuším sú hnedé.

– Ahoj, Maťko! – nový hlas som mala odrazu z toho náporu nečakane čerstvého vzduchu veselý, bezstarostný, priam až radostný.

Ako keby sme sa naposledy videli nie dávno, ale len celkom nedávno. Ako keď sme boli tú celkom kratulinkú chvíľočku možno do seba zamilovaní.

Čakal. Ticho čakal, slušne vyčkával. Dal mi čas, kým sa nadýchnem a slová sa mi roztriedia do zmyslupl-

ných viet. Trpezlivo počkal, akou úžasnou a nečakanou správou ho ohúrim.

– Ešte stále bývaš tam kde voľakedy? – Priama a odvážna otázka sa mu hneď prilepila na ucho, na telo.

Krutá. Tesná ako rytierske brnenie. Škrtiaci ostnatý obojok na krku. Elektrošok. Áu, tuším ho to aj trošičku zaboľelo.

– Áno, – prikývol nie veľmi ochotne a rád, pretože to bola úprimná a jasná predzvesť toho, čo sa malo o chvíľočku odohrať.

Volá sa to intuícia. Všetko to, čo sa odohrávalo, podobalo sa na baladu. Aj v nej sa dej stupňuje a končí sa väčšinou tragicky. No, veď to ešte len uvidíme. Frekvencie pomyslenej dramatickej hudby v mojej mysli sa zvyšovali. Beethoven: Osudová. Najdramatickejšia časť.

– Fajn! – uľavilo sa mi, že som nebalila tých pár vecí zbytočne a že môj jednoduchý a prostý z neba spadnutý plán sa začal rysovať jasne s veľmi zreteľnými kontúrami a príjemnými pestrofarebnými odleskami.

– O pätnásť minút sme u teba.

Oznam. Strohý, jasný, výstižný. Pravdivý. Práve čerstvo vytrysknutý z mysle. Osud. Čo iné?

– Čo sa stalo? – Zľakol sa, možno aj úprimne.

Dúfam, že ten môj úsmev k nemu cez môjho mobilného operátora dorazil, a ak by sa chcel náhodou

brániť, tak ho aj hneď nadobro odzbrojil. To je častý účinok úsmevu.

– Jana, neblázni... – Habkanie.

Zmätok. Myslí to vážne, žartuje, či čo-to popila? Na niečom fičí? Asi toto mu behá po hlave. Čo iné v tejto chvíli?

Nikdy som od neho nič nechcela. Ani mi už vôbec neprekážalo, že tých pár odrobiniek, čo voľakedy dávno sľúbil, že bude posielat', chodilo veľmi nepravidelne. Nechala som to tak, vždy sme *nejako* preživali a prežili. Aj bez jeho milosrdnej spoluúčasti či skôr neúčasti.

– Jana! – skríkol, ako keby horelo. – Jana, počkaaaj! – možno v ňom naozaj niečo vzbĺklo.

K veľkému požiaru niekedy stačí aj nenápadná drobná iskierka. Kto vie, či má doma funkčný hasiaci prístroj. Pozná číslo na požiarnikov?

– Čo sa stalo? – Otázka vyslovená nahlas a nahlietavo.

Povedala som: Prídeme, tak mu je jasné, že prídem ja so svojím, teda jeho, pardon, naším synom. My znamená dva kusy osôb.

– Jana, neblázni! Ved' ho ani nepoznám! – Hovorí rýchlo, slová mu behajú po spletených chodbách a tajomných chodbičkách zúfalých mozgových závitov rýchlosťou svetla.

A možno pritom aj bláznivo svietia. Možno majú blikajúce chvostíky ako kométy. Alebo spermie? Ha, ha, ha, ha!

– Ved' som ho nikdy v živote nevidel!

Konštatovanie. Suché. A aspoň teda pre mňa poriadne smutné. Zacítila som, že táto veta ma zaboľela, aj keď som si myslela, že je po toľkých rokoch úplne mŕtva, stuhnutá na kosť, prinajlepšom zahojená. A že ja som už po všetkých prežitých rokoch a okolnostiach zocelená. Nie, nebola som. Nie som žiadny oceľový terminátor. Som len z mäsa, kostí, kože a duše. Možno tá duša je na mne najväčšia, možno to len ona bolí, nevie sa spamätať ako opravená duša bicykla po defekte. Je tam niekde na nej pozostatok, ryha, záder.

– Tak, najvyšší čas na nápravu! – Napriek nie veľmi priaznivej téme rozhovoru som sa radšej zasa usmiala.

Čo iné mi ostáva? Niekde som čítala, že dobrá nálada a pozitívna myseľ sa dá ponaháňať aj silným úsmevom a tá vraj potom prejde do tej skutočnej, reálnej, radostnej. Prečo by som to neotestovala práve teraz, vo chvíli, keď potrebujem odľahčiť napätú situáciu? Vyskúšam teóriu v praxi. Natahujem si prstami líca do najširšieho možného úsmevu.

– Viac osobne, dobre? – zložila som.

Otáznik ostal visieť niekde medzi mojimi ústami a jeho telefónnym aparátom.

Lebo bolo povedané už všetko, čo malo a chcelo byť. Načo viac rozoberať vety, párať slová na slovíčka, slovíčka na písmenká? Nie sú to roztrhané periny. A ja nie som patológ.

Telefón mi vzápätí zvoní zas. Ale ja nepočujem, nevidím, necítim jeho zlostné vibrovanie. Nemám čas. Tašku si naložím na plece a na druhé si prešupnem syna.

– No pod' pekne, Peter, ideme! – povedala som pokojne, najskôr sebe a potom jemu.

– Mama, nechaj ma spať! – Bránil sa, ale mne sa chlapec brániť nebude!

Stačilo!

– Pod', pod', ideme do sveta, – zopakovala som a vykročili sme z bytu preč.

2.

Asi, teda nie asi, ale určite sme vyzerali dosť komicky. Pološialená žena ťahajúca na mol opitého fagana do auta a potom zase z auta, ale neprekážalo mi to. Boli sme na ceste k budúcej novej náprave.

Spiaceho Petra som doslova a do písmena nasi-
lu vytiahla z auta. Jeho telo bolo mäkké, poddajné,
nespolupracovalo, takže vážilo viac, ako by vážilo za
iných podmienok. Spolu s ním som ťahala cestovnú
tašku, ako v rozprávke dedko repku. Tá sa, našťastie,
ani nebránila a asi ani netešila, ani nič neriešila. Ale
veď čo? Cestuje, tak má pár vecí so sebou. Tak ako na
dovolenku. Možnože táto bude posledná, doživotná.
Naveky vekov. Amen.

Zazvonila som. Maťo otvoril ihneď. Asi nás už ča-
kal, najskôr za oknom a potom za dverami. Možno si
aj oči pretieral a štipal sa do ruky, či naozaj dobre vidí,
a prial si, aby sa mu ten výjav z okna radšej sníval.

– Pomôž mi s ním! – bez pozdravu a s poslednými
zvyškami dychu a síl som prehodila Petra naňho.

Mala by som začať chodiť do posilňovne, aby som zvládala nosiť aj väčšie náklady na dlhších tratiach. Prospelo by mi to. Alebo Peter týmto prospieva mne?! Šetrí tých mojich pár zarobených eur, aby som ich nemíňala zbytočne za platené športové aktivity, keď ich môžem mať zadarmo? Neviem. Fučala som ako bojovník sumo. Rukami som si trochu upravila postrapatený účes a napravila pokrčené vytiahnuté tričko.

Peter poriadne páchol zmesou rôznych druhov alkoholu, cigariet, diskotéky, nočného života. Do obývačky sme sa dostali rýchlo. Peter tuho spal, ani si nevšimol zmenu miesta a mesta. Tašku som položila nenápadne k nohám sedačky.

Nohou som ju zakopla ďalej, aby nebola priveľmi viditeľná.

– Čo sa, prosím ťa, stalo? – Maťo netrpezlivo čakal na vysvetlenie, ktoré by odpovedalo na všetky bláznivé vytočené otázky, ktoré mal v hlave.

Je ich veľa. Nesmierne veľa. A všetky nedočkavo čakajú, prešľapujú na mieste a možno si ťukajú na hlavu, že táto tu asi nie je celkom kompletná, či?

Roky som ho nevidela. No, priznávam úprimne, hmmm, nevyzerá vôbec zle. Iba je veľmi, veľmi bledý. Možno anemický? Alebo prudký strach a obavy ho tak odkrčili.

– Jáááj! – Ťukla som si po svojej tvrdohlavej hlave, až to zaklepkalo tak nahlas, ako keby som mala cyklistickú prilbu.

Vlasy si už na nej našli svoje pôvodné miesto.

– Dovoľ mi, aby som vás konečne zoznámila. Maťo, toto je tvoj syn Peter. – Ukázala som na naše spokojne spiace a na mol opité smradľavé dieťa.

– Jáj, pozri, či je len zlatý! – neudržala som v sebe posmešnú grimasu a trúfalú poznámku.

Petra som naučene postrapatila po vlasoch a jemne ho štípla do oboch líc. Ešte mi tak zľahka napadlo: Ktovie, po kom to dieťa je? Ale to už som si radšej pre istotu nechala pre seba.

Rada by som odtiaľto odišla zdravá a živá, nie nohami napred v drevenej truhle s pomocou pracovníkov pohrebnej služby a policajtov.

– Peťo, – štuchla som ho do pleca, aj keď viem, že o sebe nevie.

V tomto štádiu nereaguje nikdy absolútne na nič. Všetko je zbytočné. Bod nula. Mŕtvo. Hlucho. Prázdnota. Ticho a tma, aj keby sa vonku čokoľvek dialo. Mohla zúriť silná víchrica, padať snehová lavína, mohli rachotiť hromy a blesky, silvestrovské petardy. Aj to všetko súčasne, neprekážalo by mu nič. Všetky bunky na mol pripité, pili ako veľmi vysušené špongie, zväčšovali svoj objem ako také zmenšené vysmädnuté ťavy. A keď dostali prídel tekutín, zaspali naraz

ako na povel: – Tri, štyri, teraz! – A boli razom hluché, slepé, nemé.

– Toto je Maťo, tvoj ta-to! – Ponaťahovala som to slovo ako žuvačku a z úst mi tak akosi čudne znie.

Maťo a tato sa síce rýmuje, ale čudne sa to vyslovuje. Cudzo. Ako keby mi z úst vyliezla bublina, ktorú nafúkol niekto iný. Alebo sa mi sliny zbehli do dajakého čudného hustého útvaru, ktorý sa nedá prehltnúť. Možno by som to slovo mala častejšie trénovať, hlasno a zreteľne vyslovovať, aby som sa naučila artikulovať. Nacvičovať poriadne poctivo, pravidelne a často ako na nácviku u skúseného logopéda.

– Takže som rada, že už konečne nastala tá vhodná príležitosť na zoznámenie a že sa už poznáte, – hovorila som slávnostne, ako keby som stála na pódiu, ale vyšlo mi to priamo z útrov úprimne pištiaceho srdca.

Z tej mojej puknutej duše. Vety sa zo mňa rinuli ako studený vodopád. Veď tam aj roky driemali tie smutné umorené chuderky a čakali na to, kým budú môcť vyjsť na zemský povrch. Radovali sa zrazu z tej obrovskej slobody, páčil sa im čerstvý svieži vzduch. Omámil ich blahodarný kyslík.

– Pravdepodobne nastal najvyšší čas na tento závažný krok. Prajem vám príjemné spolužitie! – Logika nepustí, no nie?! Či? – Šestnásť rokov bol u mňa, teraz nech je rovnako dlhý čas u teba, Maťko! Veď je celý náš. Rovnako tvoj ako môj. No veď neklamem, prav-

du vravím, však?! – Prikyvovala som, asi sa aj usmievala od ucha k uchu, ale tak štipľavo, že aj paprika extra hot by mi mohla závidieť.

Cítila som, ako sa mi posilňujú usmievacie svaly. Tvárová gymnastika účinne pôsobí ako prevencia proti vráskam. Kamarátka Viera bola na kurze a veľmi si pochvaľovala.

Rečnícka otázka ostane vždy bez odpovede. Maťo tuším zbledol ešte viac. Vari mi tu chlapsky neodkväcne, viem mu poskytnúť odborne a účinne prvú pomoc? Nezlyhá mi v panike hlas, keď budem volať sanitku?

V druhej izbe sa náhle roztvorili dvere. Čo roztvorili? Rozleteli sa! Dobre, že nie na triesky! Ako vo wester-novom bare. Stála v nich veľmi mladá a veľmi pekná žena. Dva v jednom ako káva s mliekom. Aj ona mala v ruke, čuduj sa svet, veľkú napratanú cestovnú tašku.

Čo je to dnes za deň, že všetci hore-dolu cestujú, presúvajú sa, menia obydlie v tejto neobvyklej nočnej hodine? Medzinárodný večer opúšťania starých domovov a hľadania si nových? Ak taký existuje, určite prebieha práve teraz. Alebo je to možno práve prebiehajúca udalosť na istej aktívnej modrej sociálnej sieti, len ja som už nemala čas do nej nazrieť, mrknúť do noviniek. Tak som ostala nedostatočne informovaná. Človek všetky tie novoty nestíha absorbovať, toľko ich je!

– Maj sa dobre, – precedila útla krásna žienka po-
medzi zuby smerom k Maťovi, popritom si ma zve-
davo a zúrivo prezerala.

Tak som napochytrou vtiahla brucho, chvíľku nedý-
chala, viac do výšky vytiahla krk, ako keby som si fotila
selfie. Vylúdila som ľahký a azda aj trošku milý úsmev,
aby som vyzerala štíhlejšie, vlúdnejšie a sympatickejšie,
ako som v skutočnosti bola. Zanechať dobrý prvý
dojem je často dôležité, nezabudnite na to! Pretože
prvý dojem je vždy len jeden.

– Kata, neblázni! – zakričal za ňou, ešte stále bol
bledý ako umierajúci upír, ktorý nemá nikde nablízku
obed. Obeť, z ktorej by sa poriadne napil.

Na stôl pred nás dopadol jej zväzok kľúčov od by-
tu s infantilným výrazným krikľavoružovým chlpatým
srdiečkovým príveskom. Rázne buchnutie vchodo-
vých dverí. Či východových? Naozaj rázne.

– Jana, neblázni! – zakričal teraz pre zmenu na mňa.

Nemá dobre vyvinutú slovnú zásobu, asi veľa ne-
číta, napadne mi znovu štipľavo. A to som ešte ani čili
nejedla. Dnes som ako kaktus s nebezpečne jedova-
tými ostňami. Pichám všade dookola. Tuším ma to
aj baví. Ešteže nie som nazúrený čierno-biely skunk
a nevypúšťam pri tom neznesiteľné pachy!

– Veď tie kľúčiky bude teraz potrebovať Peťo. – Uká-
zala som pokojne na Peťa a kľúče. Ten trápny prívesok,
ako ho poznám, si dá hneď dole.